

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Un bon resultat electoral de la U. S. C.

Vet ací el magnífic resultat de la primera batalla electoral de la U. S. C.: 5.200 consciències socialistes!

Consciències, no vots. Que els vots es poden comprar i falsejar, i les consciències lliures, no!

Consciències que s'han revelat amb convicció ferma, com base ideal per a les properes lluites, i de la Catalunya emancipada de cabdillatges i d'electorers professionals.

No hem tingut amics, ni neutrals. La premsa ens refusa l'espai fins per inserir les notícies dels nostres mítings. La premsa es refusà a inserir la rectificació del Comitè Executiu de la U. S. C., permetent que el nom del nostre candidat restés emboirat per la calúnnia de *Solidaridad Obrera*. La premsa es refusà a inserir el manifest electoral del Comitè Executiu. I junt al silenci, la insídia baixa de *La Veu*, de *La Publicitat*, i la «neutralitat» hostil de molts homes titllats d'«esquerrans».

Però, la U. S. C., ni estranyada, ni massa indignada, féu la seva tasca. I en sortí triomfant no obstant trobar-se en ple període d'organització, pobra de diners i d'experiència tècnica electoral.

Vàrem repartir 50.000 fulles que contenien l'acta de fundació, la declaració de principis i el programa mínim; 50.000 biografies del company Barjau; 50.000 manifestos del Comi-

tè Executiu; 50.000 volants anunciant el míting del Palau de Projeccions; 10.000 manifestos als cooperadors. Vàrem fixar per Barcelona 8.000 cartells murals. Vàrem organitzar 16 mítings i conferències. Tot això en una setmana, posant en tensió les forces mentals i morals dels companys de la U. S. C.

La paraula socialista va ésser oïda per tots els districtes de Barcelona, i les idees que ens orienten i que ens propossem realitzar i realitzarem, són ara no sols conegudes de la gran massa ciutadana, sinó material fecund d'informació i meditació pels qui senten la inquietud de la Catalunya en potència i encara sotmesa a les rutines i vicis i confusionismes tradicionals.

Hem sembrat idees, amb gest ampli i precís.

Hem obert el camí per a altres jornades.

Hem encès una llum en el cervell de Catalunya!

Llum que no s'apagarà, perquè 5.200 consciències tindran cura d'ella!

Una citació d'honor.

Les seccions de Badalona, Molins de Rei, Calella i Alella, col·laboraren eticament amb nosaltres. Bon nombre de llurs afiliats ens encoratjaren amb llur presència i treball el mateix diumenge de les eleccions.

A tots ells, gràcies!

amb una manifesta prova de que no la mereixien. Catalunya ha de revelar al món la seva categoria. Ha d'inserir-se en la Magna Ciutat de l'Imperi espiritual.

Deia August Comte que, en l'evolució de les societats, els dos graus inferiors són el teològic i el metafísic. Els dos, en diversa forma, estan subjectes a la superstició de les fórmules o dels ídols. Desconfieu, doncs, dels qui vulguin posar sobre la volada del vostre ideal cap *fetichisme* ni cap *ídolisme*; dels qui intentin posar cap espècie de llibre sagrat o intangible damunt la vostra voluntat; dels qui instaurin una ortodòxia falsament patriòtica per a barrar el pas a la vostra indefinida i futura alliberació. Penseu que les nacionalitats redimides solen caure en els desbordaments patrioters, perquè no estan acostumades al règim de si mateixes i vénen a ésser els nous rics, en el mapa de la política.

Catalunya pot girar els ulls enrera, a la contemplació del seu passat, sense por a la petrificació d'Euridice o de la muller de Lot. La seva grandesa no radica en la tradició immediata, sinó que consisteix precisament en haver-la superada. Mireu sense temor el camí recorregut. És la confluència de dues vies. Una d'elles és la tradicionalista, que té per començ visible aquelles Bases de Manresa, manifestament inferiors a la tradició parlamentària espanyola; aquella Catalunya era una reacció contra l'herència revolucionària; no divergia dels regionalismes estrets, dels particularismes agraris i confessionals. L'altra via és la federal, que completava l'herència revolucionària perquè volia estendre-la a les agrupacions naturals, més enllà dels individus; als pobles, més enllà dels homes.

Catalunya va superar el seu migrat moment regionalista, perquè va proclamar el seu dret com una valorització més alta que la supervivència històrica i la rusticitat pintoresca o folklòrica. Però ha superat també el segon moment, el moment nacionalista,

perquè ha comprès que no basta la consagració d'un passat històric i d'un fet diferencial etnogràfic, per a justificar la capacitació directiva d'un poble, d'un *populus* en el sentit romà. El nacionalisme, ciutadans, és la classe mitjana de la política. Venreu la seva crisi pertot arreu del món. La paraula nacionalisme equival avui a tots els desbordaments de la intolerància en nom de la pàtria.

Catalans: estem en el moment ciutadà de Catalunya. I cal dir-ho també: estem en el moment ciutadà de tota Espanya. Aquest és el sentit de la salutífera crisi que travessem. Espanya vegetava (no vivia) sota una supervivència del jou patrimonial dels reis; ara, rompuda venturosament aquella cadena, els vassalls d'ahir, els súbdits de la vetlla, són avui ciutadans. Madrid, bella fusió de vila i cort, sofreix avui el pas de crisàlida a papallona, de cort a ciutat; això és, a capital, a cervell de nació. I Espanya es troba que té dues ciutats, dues capitals, dos òrgans de suprema psiquis col·lectiva, dos cervells, dos seients d'ànima popular, per al règim de la nova llibertat. Tota la qüestió catalana no és altra cosa, en el fons, que el secret de l'articulació entre les dues màximes ciutadanes espanyoles: Madrid i Barcelona, o si ho voleu més expressivament, Catalunya-Ciutat, aqueix ensomni de tota la meua idealitat política.

Les nacions són organismes vius, amb la seva fisiologia pròpia. Doncs bé: hi ha indubtablement òrgans directius centres, caps sitials d'unitat i conducció. Ciutadans de Catalunya; sigueu dignes de guiar el poble de la vostra raça i de la vostra llengua; però capaciteu-vos també per a regir i conduir tota la nova Espanya liberal, considerant que la República, emancipant-la de l'herència de Felip V, la lliura en els vostres braços perquè la vostra ciutadania aportí a la nova unió el desbordament triomfal de la nostra cultura.

Paraules de Gabriel Alomar

Tanquem aquesta breu nota, transcrivint les paraules de Gabriel Alomar llegides en el gran míting del Palau de Projeccions pel company J. Forment. Són aquestes:

Companys, amics

Gran és la meua alegria en poder altra volta adreçar-vos la paraula. Però vull que aquesta adreça sigui sols un anunci de les paraules que us diré per la meua veu ben prompte, quan les obligacions que en mantenen ara a Madrid, per Catalunya i per la llibertat, em permetin acudir a la tribuna vostra.

Demà heu d'elegir un nou representant per a les Corts Constituents de la República. Aquest representant, que jo desitjo de tot cor sigui un dels nostres, no vull que sigui el meu substitut; perquè jo no he deixat d'ésser diputat per Catalunya, diputat per aquesta estimada ciutat de Barcelona que des de la meua joventut he cantat com a flor selecta de cultura humana. Cap disposició de reglament burocràtic podia arrancar-me aquella investidura, consagrada per la votació esplèndida dels vostres comitès, que és l'honra més alta de la meua vida política. Però calia que no pogués venir a ocupar el buit deixat per mi un diputat advers a la República; era, en canvi, convenient que un altre socialista català s'ajuntés a la nostra petita agrupació, destinada a profitosa creixença. A més, calia conservar per a la República i per a Catalunya

una representació d'aquelles terres catalanes de més enllà de la mar, avançada de la nostra cultura històrica i testimoni vivent de l'antiga grandesa. Així la irradiació del nostre partit s'estén ja més enllà de les fronteres de la Catalunya continental i comprèn unes terres que si avui són exceptuades de tota possible unió amb Catalunya, ho són com Ifigènia fou sacrificada als déus pel seu mateix pare, a fi que les naus poguessin marxar a la conquesta de la ciutat enemiga.

Travessem, ciutadans i amics, un moment d'intensa responsabilitat. La sort de la República està en les nostres mans; tractem, doncs, d'ésser dignes de la confiança que en les nostres mans disposa la història. Pensem que ens és impossible calcular la transcendència del més petit error. Catalunya recobrarà dintre pocs dies la seva pròpia direcció; i per a tot el món serà un exemple. Però jo voldria que fos també un model. Anem a entrar, ciutadans, en una prova suprema: la prova suprema de l'èxit. És molt fàcil lluitar pels ideals des de l'oposició, quan no tenim altra responsabilitat que la de les paraules. Ara anem a tenir també la responsabilitat de les obres. Sieu dignes de la vostra victòria. No deixeu que us rodí el cap pel vèrtig de les altures on hem aconseguit alçar-vos.

Per resultes de la guerra mundial, un estol de nacionalistats opreses va recobrar la seva llibertat. Ben poques assoliren aqueixa glòria sense tacar-la

Subscripció electoral de la U. S. C.

Donem avui la segona llista de subscripció electoral de la U. S. C. Esperem que tots els companys voldran contribuir-hi i de fer contribuir els amics simpatitzants.

La U. S. C. necessita cobrir el dèficit de la campanya electoral i crear un fons permanent de propaganda. La manca de mitjans materials retardaria l'augusta tasca que de moment exigeix Catalunya, tota Catalunya.

Company, subscriu-te!

Heus ací la segona llista:

Suma anterior	1.580
A. Barjau	25
Martí Serra	5
Joan Soligner	200
Emili Mira	50
J. Roure i Torrent	50
F. Viladomat	10

M. Ros	5
E. Busquets	100
J. Molins	100
Joan Capdevila	25
J. M. Sigalés	5
Josep Galceran	5
Campalans	100
F. Muntanyà	50
Joan Cirera	25
Miquel Cerverino	1
Bartomeu Farré	2'50
Pere Granados	4'40
Joan Forment	25
Agustí Coma	5
R. Ràfols Camí	5
J. M. Vilarrúbia	5
A. O.	50
Zens	25
Josep Planuch	7
Granier Barrera	10
	2.474'90

LA SETMANA POLITICA

Les eleccions

La U. S. C. no ha guanyat ni ha perdut les eleccions. Car la U. S. C., en acordar la intervenció electoral, no va posar-se el dilema de perdre o guanyar.

Hem fet, senzillament, acte de presència.

Hem dit a l'opinió pública, serenament i amb consciència d'esdevenir: aquí som. Ho hem dit amb el nostre llenguatge sadollat d'idees, amarat de purs sentiments i, per damunt de tot, sincer.

Sabem que és fàcil guanyar eleccions. Però a nosaltres ens és impossible de perdre la vergonya, la decència ciutadana.

En temps de plititud, una elecció es guanya mobilitzant morts i absents, comprant vots inconscients, trampejant el cens a l'hora de l'escrutini. Simple tècnica cínica. Així ho ha fet la Lliga. I Giró. I la Lligueta.

En temps de plenitud, una elecció es guanya fent demagògia, anant als mítings amb la gorja plena de «pinyols». Dient el que no se sent. Prometent el que no es podrà assolir. Desvetllant els instints primaris de la massa, treballada per la misèria, la incultura, amarada d'illusos redemptores.

Però nosaltres, la U. S. C., vol ésser, i ho serà sempre, una excepció. Una elecció no és cosa excepcional. És un esdeveniment com qualsevol altre en la vida d'un poble civilitzat. I en període electoral els partits i els ciutadans que no estan orfes del sentit de responsabilitat i disciplina, no canvien de naturalesa i d'expressió. Parlen com de costum. Actuen com de costum. Però amb més intensitat. Es dirigeixen al poble, no per a embrutir-lo, sinó per a ennoblir-lo. Fan tasca d'educació ciutadana. Fan vibrar el cervell, no el cor. Puix anhelen conquerir consciències, no vots.

Aquest ha estat el to de la campanya electoral socialista. L'escrita i l'oral. Hem lliurat a la meditació dels ciutadans l'acta de constitució, el programa màxim, el programa mínim. Hem presentat el nostre excel·lent candidat, sincerament i amb emoció d'humana i ciutadana solidaritat, palestant un profund respecte a la sobirania popular. Hem parlat al poble noblement i honesta. En tots els mítings, fins arribar a la magnífica nit del Palau de Projeccions.

Això ens retarda l'hora del triomf? No hiensem. El triomf no ens mancarà. I ha d'ésser fruit de maduresa, no avort de mentida i d'histrionisme. Car volem triomfar per a realitzar, per a construir, no per a satisfer vanitats personals, per neugit d'asseure'ns a la taula pressupostària.

I estem contents de la primera experiència electoral. Més de 7.000 consciències clares, netes, estan amb nosaltres. No són de l'esquerra, ni de la dreta. Són socialistes catalans. Purament i exclusivament, socialistes catalans, que cercaven freturosos l'oportunitat de manifestar-se, d'enlairar la nostra misèria vida ciutadana. Llavors prenyats d'esdevenidor. Suports indestructibles de la nova Catalunya que nosaltres, i sols nosaltres, bastirem, pesi a rancors d'esquerra i de dreta, pesi a la calúmia dels irresponsables, dels hipòcrites, i als sabotatges dels falsos amics.

Companys de la U. S. C.!

Ja hem sortit al camp. Ja som una força positiva. Ja l'energia interior que ens ajuntà s'ha canalitzat per la via de les realitzacions. Cal, ara,

perseverar, anar endavant, sempre endavant, sentir en nosaltres l'escalf de l'ideal i les agulles de la realitat miserable que volem transformar. I, fermament, menyspreant mentides i calúmnies, més forts que la barroera intriga, més optimistes com més s'accentua l'hostilitat de l'ambient burgès i demagògic (demagògia de dreta i d'esquerra, política i sindical).

«Rira bien qui rira le dernier.»

Els irresponsables de «Solidaridad Obrera»

Solidaridad Obrera no és l'òrgan dels treballadors catalans. És el refugi d'aventurers i d'irresponsables, de revolucionaris professionals i d'histrions de tragèdia policial. Els qui la fan el mateix poden cobrar l'insult dirigit a un enemic de la burgesia, que l'ajut hipòcrita a un exponent de la pitjor burgesia.

Solidaridad Obrera, pocs dies abans de les eleccions, va calumniar vilanament el nostre benvolgut company Barjau. La calúmia va ésser recollida per *La Publicitat*, èxit que molt degué ploure als menjaburgesos a sou de no se sap qui. I instada a inserir una rectificació oficial de la U. S. C., s'hi refusa, el mateix que *La Publicitat*, germana de llet que vol ésser de l'òrgan faista.

Solidaridad Obrera, el dia de les eleccions, a primera plana, recomanava als obrers l'abstenció electoral, i a la segona plana inseria un anunci dels mantons de Manila del senyor Giró. No sabem que els obrers gastessin mantons de Manila del senyor Giró. Sabiem, sí, que el senyor Giró l'«acaudalado» candidat lerrouxista, i que és un dels fabricants més cavernaris de Badalona, i que va ésser un fervent admirador de Primo de Rivera i un galant home amb l'ex-reina.

Cara i creu dels irresponsables de *Solidaridad Obrera*.

Sortosament, toca a la fi llur regnat. El regnat de les seleccions al revés i de fitxers policials.

Rumors

Es parla de dictadura. Certs noms ennegreixen l'horitzó: Lerroux, Sanjurjo, Franco (el general), Maura, Cambó.

Poden ésser veus que el vent s'emporta.

Poden ésser albirs d'hores ignominioses.

Però, certament, quelcom succeeix.

No és clara l'actitud de Lerroux. Ha estat fora d'Espanya més d'un mes. És, segurament, el primer ministre d'Afers estrangers que es dona tan llarga llicència amb motiu o pretext d'una conferència internacional. Una de dues: o ací el senyor Lerroux no té res a fer, o a fora d'ací massa feina li ha sortit.

Quina feina?

La resposta pertany al temps.

Més de pressa, potser, del que ens imaginem.

Seria ingenu créure que els paràsits foragitats de la monarquia, que els militars llicenciats, que la burgesia esporuguida davant un projecte constitucional humà, que l'Església catòlica... es conformessin amb llur sort, sense preparar, res menys

que fos mentalment, un retorn ofensiu. Són homes com nosaltres, fàcils a la temptació. I són homes més fàcils que nosaltres a les explosions de rancúnia, d'egoisme antihumà.

Cal estar arma al braç.

La República ha estat generosa. D'una generositat que pot ésser-li fatal. No desarticula les forces enemigues. No ha tingut cura d'allunyar-les durant el període constitutiu i de consolidació que vivim. Va deixar marxar el rei, retent-li honors militars. Va deixar marxar els aristòcrates, els generals assassins de la dictadura, els ministres immorals de la dictadura, els bisbes i frares sorpresos infraganti delictes de conspiració. Ha posat a l'ambaixada de París un servent de l'ex-rei, Alfons Danvila, organitzador de l'espionatge monàrquic a Buenos Aires, espectador passiu, avui, de les conspiracions monàrquiques a París.

No és, doncs, absurda la temença d'una possible reacció monàrquica amb disfressa republicana.

Estem encara en ple període constituent. I les classes enemigues s'han refet de la derrota del 12 d'abril, del pànic del 14 d'abril. I es senten ja amb prou força i coratge per a reapareixer al carrer i fins donar la batalla electoral a la República. Exemples: Madrid (el fill de Primo de Rivera) i Barcelona (la Lliga).

Uns mesos més de tolerància, i potser serà tard.

És inajornable, la reacció.

Una reacció constructiva que acabi amb la interinitat, amb la provisionalitat. Ja n'hi ha prou de governs provisionals, i de lleis provisionals, i de normes constitucionals provisionals. És necessari que la constitució republicana no sigui sabotejada. És necessari que les Constituents es donin pressa a sancionar les lleis orgàniques: pressupost, agrària, sindical. És necessari crear fortes unitats federades, suports d'una República immunitzada contra les paviades. I és necessari, també, que la justícia republicana no es posi guants blancs per a tractar els delinqüents de la monarquia, i guants de ferro per a castigar els delinqüents d'humil condició.

Sols així la massa popular defensarà la República, com calgui i en els terrenys que vulguin els enemics.

El problema religiós

Aquests dies les campanes periodístiques han voliat triomfalment. I els ministres de la República han somrigut solemniament.

Per què?

Perquè el papa s'ha dignat acceptar la renúncia que es dignà presentar el cardenal Segura.

Molt soroll per tan poca cosa.

Soroll que no ens ha convençut.

Ens sumarem a l'alegria republicana quan es secularitzin els cementiris, quan es separi l'Església de l'Estat, quan es dissolguin les ordes religioses, quan es confisquin els béns eclesiàstics, quan la sobirania efectiva del poder civil no sigui frase de discursos patriòtics, sinó expressió d'una realitat, quan caigui anihilat el poder polític i econòmic de l'Església catòlica i quan l'Estat central i els autònoms laïcitzin de debò l'educació de tots

Fora d'això les manifestacions d'alegria ens semblen infants.

blaran careta que amaga la renunciació.

JOAN COMORERA

Comentaris de les passades eleccions

El diari de la «Lligueta» vol fer barrila prenent com a motiu que la «Unió Socialista de Catalunya» no hagi tret victoriós el seu candidat, i per tant, s'aprofita d'una frase poc enginyosa que ens qualifica de «Pomells de joventut».

Però els pobres vanitoses, no recorden, embriagats amb una pseudo mitja victòria, que entre els nostres «pomellistes» hi ha homes que per la llibertat i la justícia, han patit persecucions, exili, presó, i altres petites gangues d'aquesta mena, quan ells s'entretenien a fer idearis amb llicència eclesiàstica, o s'amagaven sota el llit en saber que la policia trucava a les nostres portes. Si nosal-

tres som pomellistes, què seran ells?

Quan més, els representants i continuadors d'aquelles noies «Filets d'or» que resaven cada dia un pare-nostre perquè vingués la llibertat de Catalunya.

Recordarem només als victoriosos que en les últimes eleccions en què prengueren part, perderen per 22.000 vots. I en aquestes han guanyat per uns 12.000.

Si això els sembla un triomf... va per ells!

Troben, de més a més, que la Unió Socialista de Catalunya té un excés de representants en els càrrecs públics.

I ells?... Nosaltres tenim, per exemple quatre diputats en les Consituents. Tothom els coneix i sap la tasca que han fet i fan per Catalunya i per la República.

Els, en canvi, tenen un ministre, un subsecretari, dos directors generals, dos governadors i... la presidència del Comitè cotoner, aquell de Milans del Bosch... Ens oblidàvem del jove Martí Esteve Guau. I ningú sap què han fet, ni què fan.

Però el més trist, és que tothom està convençut que no faran res. I... visca Catalunya!

Carles Soldevila, en el mateix diari crida, (això és un dir) contra l'abstencionisme. Trobem que és una demostració de negre ingratitude.

Perquè si no és per l'abstencionisme, ¿d'on hauria tret la mitja acta el senyor Esteve?

Els cadells de la «Publi» han oblidat que la gratitud, si més no, és mostra de polidesa.

Hauria estat més a to un trisagi en acció de gràcies a Santa Abstenció dispensadora d'actes.

UN

La U. S. C. necessita l'ajut econòmic de tots els afiliats i simpatitzants..

Llegiu la llista de subscripció electoral.

ELS XANCLES

Per M. ZOTXENKO
(Versió catalana de Ll. A.)

Iniciem amb aquest la publicació d'una sèrie escollida de contes de l'humorista rus Mikael Zotzenko, una de les valors de la nova literatura de la post-revolució.

Per bé que des d'una posició perfectament ortodoxa, Zotzenko s'entredia en els seus contes, amb un estil deliciósament mordag, a posar de relleu, entre altres petites tares, les deficiències d'una administració pública tan excessivament burocràtica com la soviètica.

La publicació d'aquests contes ha estat especialment autoritzada a JUSTÍCIA SOCIAL per llur traductora al francès, Mme. Ludmilla Gaussel.

Certament, perdre els xancles al tramvia no és cosa difícil. Sobretot si algú us empeny pel costat, i per darrera algun malastruc us apreta. Aleshores us quedeu sense xancles.

No hi ha res de més fàcil, realment. Me n'ha desaparegut un en cinc segons. No he tingut temps ni de dir «ep!»

No he tingut temps ni de dir «ep!» Pujo al tramvia amb els meus dos xancles. En pujar me'ls palpo per assegurar-me que els porto encara.

En baixar, miro: un dels dos xancles roman al peu; l'altre ja no hi és. Només hi ha la sabata: el mitjà, el calçotet, tot està al seu lloc. No em manca més que un dels meus xancles.

Naturalment, no m'havia de posar pas a córrer darrera el tramvia.

Em trec l'altre xancle, l'embolico

en un diari i continuo el meu camí. Així que plegui de la feina—jo que em dic—obriré una informació. L'article no pot haver-se evaporat. Bé acabaré per trobar-lo en un lloc o altre.

Després de la feina em poso a cercar. Per a començar vaig a prendre consell d'un amic meu, conductor de tramvia.

Aquest m'emplena el cor d'esperança.

—Dóna gràcies al cel—ell que em diu—que hagis perdut el teu xancle al tramvia... En un altre lloc públic no t'hauria garantit res. Però al tramvia la cosa és segura. Tenim una oficina destinada especialment als objectes perduts. Vés-hi i trobaràs el teu xancle. La cosa és segura.

—Bé—jo que li dic—, gràcies. Em treus un pes de damunt. Bo i més que aquests xancles són gairebé nous. No tenen més que tres temporades.

A l'endemà faig cap a l'oficina d'objectes perduts.

—¿No hi podria heure, amics meus, el meu xancle? L'he perdut al tramvia.

—Bé—se'm diu—, ¿com és aquest xancle?

—Un xancle ordinari—jo que responc—. Número 40.

—En tenim potser dotze mil del número 40—ells que em diuen—. Feunos una descripció de l'objecte.

—L'objecte—jo que responc—és ordinari. La flanel·la del folro ja no hi és: s'ha gastat.

—De xancles així—ells que em fan—

en tenim potser mil. ¿No hi ha cap senyal distintiu?...

—Oh, sí. Senyals distintius—jo que dic—. La puntera està mig desco-sida: amb prou feines s'aguanta. I de taló, si he de dir la veritat, no n'hi ha: s'ha gastat també. Pel que fa als costats, encara s'aguanten.

—Espera una mica—se'm diu—. Anem a veure.

I em porten el meu xancle. Jo no em tenia d'alegria. Estava als núvols. Parleu-me d'una administració—jo que pensava. I de gent amable. Quant de treball s'han pres per un senzill xancle.

—Gràcies, amics meus. Us n'estaré eternament reconegut. Doneu-me de presa el meu xancle, que me'l posaré.

—No, honorable camarada; no podem donar-vos-el. No sabem: potser no és vostre.

—Però ja que us dic que l'he perdut...

—És molt possible. Però no te'l podem donar així com així. Porta'ns un certificat de com l'has perdut. No tens més que demanar a l'administrador de la casa on vius que confirmi aquest fet, i aleshores et serà donat el teu xancle, sense més històries.

—Però, estimats amics meus, estimats camarades, ningú en sap res, d'això, a la casa. No me'l voldran donar, el certificat.

—Te'l donaran. És obligació seva.

Llanço una mirada damunt el meu xancle i surto.

L'endemà em presento a casa de l'administrador.

—Feu-me—jo que li dic—un certificat. He perdut el meu xancle.

—¿És veritat això—ell que em pregunta—, o bé és alguna de les teves invencions?

—És veritat; paraula d'honor—jo que dic.

—Així, doncs, escriu una declaració—ell que em fa.

L'escriu. L'endemà rebo una confirmació especial. Proveït d'aquest paper, corro a l'oficina d'objectes perduts. I sense més formulismes, sense més discussió, em fan a mans el meu xancle. No m'he sentit tranquil fins que l'he tingut al peu. Heus ací—jo que em deia—una bonica administració.

Per ventura, en qualsevol altre país, haurien passat tant de temps amb el meu xancle? L'haurien llençat fora del tramvia, tot simplement. I ací, en menys d'una setmana, me l'han tornat. Parleu-me d'una administració.

El pitjor és que durant aquesta setmana he perdut l'altre xancle. El portava sempre embolicat, sota el braç. I no recordo pas on carai me l'he pogut deixar. El que sé del cert és que no ha estat al tramvia: aquesta és la desgràcia. Ara, on el cercaré?

Sort que em queda l'altre xancle. L'he posat al damunt de la calaixera. A voltes, si sento que la malenconia em va guanyant, em contemplo aquest xancle i tot seguit em torno a sentir tranquil i confiat. Parleu-me d'una administració—jo que penso.

NOTES D'UN VIATGE

Per C. ROFES

Ahir férem una missió pedagògica. Anàrem a parlar a La Fuliola de Cultura i el Progrés i de l'Escola del Pervindre. Cal anar a predicar arreu de la nostra terra la bona nova de l'Educació novella. Els d'un poble veí, que assistiren a la conferència, varen demanar que la repetíssim a la seva població. La gent volen saber, volen millor educació, però no saben que han de fer, ni com fer-ho. S'ha d'exposar el què i el com.

En deixar Barcelona seguíem vall del Llobregat amunt; els arbres fruiters omplen de verdor tota la contrada. En veure l'exuberant vegetació hom sent un fort optimisme respecte a l'avenir de la nostra terra. De Barcelona a Lleida—168 quilòmetres per Igualada—s'albira sempre un camp fèrtil i treball; primer les dilatades hortes; les vinyes del Penedès després, els rostolls del blat i la terra llaurada a la Segarra, i després l'alfals, les oliveres i els ametllers de l'Urgell, alternats amb el conreu del cep i del blat. El mateix treball agrícola veureu passant per Montblanc, o al camp de Tarragona i al Priorat o la comarca tortosina, al litoral del llent de Barcelona i al Vallès, a l'Empordà i a la plana de Vic, a la Cerdanya i a l'alt Llobregat. Catalunya no pot caure en l'extrema misèria; sempre tindrà una terra que li podrà donar un mínim, almenys, per al manteniment; i una indústria també que aprofitarà els salts d'aigua dels seus rius i l'energia elèctrica de les seves muntanyes.

Trist contrast ve a la ment quan un recorda la desolada estepa del planell aragonès—Casp-Saragossa i Lleida-Saragossa—que presenta pocs oasis cultivats. O l'altre planell de

Cuenca-Utiel-Tarancó que ni ferrocarril s'atreveixen a estendre-hi.

Bona terra la nostra, encara que amb menys aigua que la necessària, però que la treballen encara molts parciers, molts mitgers: famílies que donen el 50 per 100 a l'amo de la terra. Molts són senyors que no viuen a les poblacions. Per exemple a La Fuliola, el Marquès d'Olèrdola té un centenar o un miler de jornals. Hi ha pobles lleidatans en els quals quasi sols hi ha mitgers. Aquesta gent sent la injustícia del règim contractual present; li falta sols sindicar-se, li falta sols unir-se per a trasbalsar aquesta injustícia econòmica. S'empenydrà aquesta tasca la U. S. de C.?

Vingui almenys prompte l'autonomia dels Municipis. Els pobles amb propietaris absentistes estan mal urbanitzats, tenen males escoles. El pressupost de cultura és ínfim. El mestre de La Fuliola em referia que té 120 pessetes de subvenció, que destina a material escolar. 120 pessetes per al material d'un any per a tots els alumnes. No parlen aquí de màquines de projeccions ni cines escolars, màquines d'escriure o biblioteca d'ensenyament. El pressupost total és ja raquític i les despeses burocràtiques s'enduen la quasi totalitat del pressupost. És anacrònic i gravós l'expedienteig i muntanyes d'oficis que han de redactar les secretàries dels Ajuntaments. ¿Quant arribarà l'hora de simplificar aquesta màquina? Encoratjava jo el batlle i regidors de La Fuliola a formular un pressupost dig-ne per l'exercici pròxim. Un pressupost que els permetés anar a la construcció d'unes escoles noves. Un pressupost que permeti pensionar a estudiants superiors els nois de talent i que

tinguin vocació per a continuar la tasca cultural universitària. Un pressupost que no gravi el consum, sinó que gravi la gran propietat. Tinc confiança en aquells companys.

Hi ha la temença que no siguin aprovats els pressupostos; hi ha la por a l'Estatut vigent de Primo de Rivera. Hi ha desconeixement fins i tot del que permet aquella obra dictatorial. Cal explicar a tots els regidors de Catalunya el què poden fer en matèria d'impostos per a la confecció del nou pressupost si no es modifica abans la llei municipal. S'ha de conèixer en la pràctica l'adveniment de la República en els municipis. Han de demostrar tots els Ajuntaments republicans llur amor a la cultura millorant l'escola; i llur esperit de justícia social, amb cantines escolars i beques de Batxillerat i universitàries.

A La Fuliola, com a altres viles catalanes, el poble en massa acudeix a conferències i mítings. Hi van tantes dones com homes. Tot el públic segueix la disertació atent en matèries tan abstractes com són els temes de la cultura, l'evolució de la cultura i la del Dret, les normes de l'educació moderna, la nova tècnica de l'ensenyament. Hi hagué un punt que va arrencar frenètics aplaudiments: fou el de l'educació sexual. La gent està cuita dels estralls del vici per la ignorància en matèria sexual i vol acabar amb la perniciosa rutina. Em demanaren una conferència sobre aquest tema i vaig recomanar el company doctor Muntanyà, que crec que realitzarà aquesta tasca humanitària. L'educació cooperativa desperta igualment gran interès i en nom de la junta de l'Ateneu transmeté el prec al company Duran i Guàrdia per anar a donar una

conferència sobre cooperatisme a La Fuliola.

Tornem dilluns pel matí. La carretera de Vilagrassa a Balaguer està intransitable. Els clots fan trontollar l'autòmnibus com si s'hagués de desballestar. Pensem en el foment de les carreteres. Pensem, també, en despeses també luxoses quan hi coses com aquestes en abandó.

La gent dels pobles va al mercat de Tàrraga. Allí faran moltes transaccions directament, sense intermediaris. Pel camí passem pel davant d'una bonica església romànica. Sentim ganes de donar-ne una conferència al poble que passa indiferent davant d'una obra d'art perquè mai se li ha ensenyat la Història de l'art. Pensem en les cremes d'obres artístiques en esglésies i convents i en aquella carta de Lunatcharsky que fou ministre d'Instrucció pública dels soviets durant molts anys... «M'he assabentat que han estat bombardejades les esglésies de Sant Basili i de l'Assumpció i el Kremlin on es troben actualment els tresors artístics més importants de Petrograd i de Moscou. Hi ha milers de víctimes i la lluita ha arribat a un grau d'odi bestial... Jo no puc evitar aquests horrors... dimi-teixo». I el dia següent després de retirar la dimissió, llença un manifest al poble que acaba amb el crit de «Ciutadans: defenseu els vostres tresors nacionals».

Aquest home que ha fet la tasca més important de la revolució russa—l'organització de l'Escola—té horror a l'odi i a la sang. Tant d'odi que s'ha sembrat a la nostra terra. És l'amic de R. Rolland el biògraf de Gandhi i l'autor d'«Au dessus de la melé». La millor obra de Lunatchars-

(Segueix a la pàg. 4)

LA LLUITA ELECTORAL

La Unió Socialista de Catalunya ha perdut les primeres eleccions, on ha intervingut sola. No ens ha sorprès gens ni mica, car ja ho sabíem de bell antuvi tots els qui més o menys hi tenim una intervenció directa en la seva direcció.

El nostre objectiu primordial era que Catalunya, Barcelona i els llogarrets més obscurs, sabessin l'ideari que presideix la nostra organització política. Tots els Estats civilitzats compten, avui, amb un partit socialista movimentat. Catalunya, que dintre poc va a ésser reconegut com Estat autònom, dintre Espanya, té la necessitat ineludible de comptar amb un partit socialista racial.

Catalunya, malgrat les ingerències anarquitzants que constantment l'amenaçen de mort, enclon unes possibilitats meravelloses per a projectar-se a l'exterior amb una empenta avassalladora que la pot situar en el primer rengle dels pobles civilitzats. Però, això no serà possible, fins que el socialisme, avui ja amb una gran potencialitat embrionària, tingui el seu abast el control de tots els estaments nacionals. Altrament, Catalunya es trobarà, per obra i gràcia dels par-

tits burgesos, en la mateixa situació angoixosa en que es troben avui els altres estats civilitzats, on el capitalisme, golafre, inhumà i desaprensiu, ofega totes les reivindicacions lliberadores dels pobles.

No en faran res els partits burgesos, per esquerrans que es mostrin, si no concentren tota llur actuació a donar solucions concretes al problema social i econòmic.

La Unió Socialista de Catalunya pot oferir, a més dels seus principis bàsics, tot un programa estructurat metòdicament. D'aquí neix la gran confiança, l'absoluta confiança que tenim en l'esdevenidor. La nostra missió, de moment, és d'apostolatge cultural. Cal preparar aquesta enorme massa informe, caòtica i semianalfabeta; cal educar, d'una fàison racional, tota aquesta allau immensa de proletaris sotmesos al règim dogmàtic i autoritari d'una minoria audaç. Però com sigui que això és cosa de temps, d'anys, de molts dies, no ens corre pressa guanyar unes eleccions. Els homes de la U. S. C. en tenim un sentit més alt del que significa política en ús corrent. No sentim l'apetència desaforada d'ocupar els llocs directius de les institucions nostrades, ni tampoc sabrem, ni podríem descendir tan arran de terra com ho han fet certa genteta

que tindrien el deure, l'obligació de comportar-se com a ciutadans exemptes d'arrivisme i altres ismes vergonyosos.

Quelcom deu tenir en potència la Unió Socialista de Catalunya quan tothom s'ha abocat contra d'ella tan bell punt ha tret el seu caparró per la primera finestra que ha vist obrerta. Quelcom deu portar en germen el partit socialista català, quan «La Publicitat», malgrat tenir homes que ens mereixen consideració i estima, ha fet de bugadera en tota aquesta campanya electoral, fins al punt de mentir descaradament certes informacions i desfigurar d'una manera tendenciosa tot el que podia ésser més favorable. I no parlem de «L'Opinió» que, ja des de molt temps, ens fa un buit sistemàtic i no ha tingut ni una paraula de simpatia per nosaltres, malgrat saber-ho tot Barcelona, tot Catalunya i fins els polítics de Madrid—que, en les dues eleccions passades, tant en les de consellers de la Ciutat com en la de diputats per les Constituents d'Espanya, un bon tros del prestigi que va assolir l'Esquerra Republicana, redossada sota la figura venerable de don Francesc Macià, bon tros, repetim, es devia a l'aportació dels homes que la Unió Socialista va oferir-li en lluita contra els plutòcrates de La Lliga i contra els

qui, creient-se que ho eren tot, van demostrar i han continuat demostrant-ho (si bé l'atzar els ha col·locat en segon lloc, aquesta vegada) que no són ningú.

I de la «Soli», d'aquest diari tan «educador» de les nostres masses obreres, aquest diari de llenguatge tan «culte» i tan «selecte» que fa dels obrers que la lleigeixen esperits tan «forts, serens i responsables», què és el que no podem dir-ne, els homes de la Unió Socialista de Catalunya?

Quanta misèria humana encara es troba per tot arreu! Quines animes més obscures i obtuses hem esguardat a través d'aquesta jornada electoral!

Què hi farem! El món no es va fer en quatre dies. Tampoc Catalunya té les possibilitats de fer-se en un, ni en cinc anys. Totes les grans perspectives que s'albiren cel enllà de la nostra terra han d'ésser compreses i prenyades de maduresa.

Els homes de la Unió Socialista de Catalunya tenim la pretensió que solament nosaltres—i no cal dir que, també, els que convençuts poc a poc vindran a les nostres rengleres—som els cridats a realitzar aquesta tasca. De si Catalunya serà o no serà, sols en podem respondre els socialistes catalans.

JOAN FORMENT

NOTES D'UN VIATGE

(Continuació de la pàgina 3)

ky és «Religió i Socialisme», obra que no pot circular per la Rússia intolerant que l'ha tingut deu anys de minietre.

Fem la tornada en tren: al tren podem escriure aquestes notes i no ens atabalarà el soroll del motor. Els trens no són un servei per al públic, són un negoci per a la Companyia: podrien ésser un negoci i un servei per al país. Per arribar a La Fuliola a les 9 del vespre havia de triar entre sortir amb el tren de les 6'20 del matí de Barcelona o amb l'autobús de les 3 de la tarda. A la tornada, per venir en tren hem d'esperar una hora a l'estació de Tàrraga. El tren també s'ha d'esperar perquè han obert tard la finestra dels bitllets. Avui estan divorciats autos i trens, quan s'havien de completar. Pertanyen a empreses diverses, quan haurien de pertànyer a l'Estat.

Feia 17 anys que no havíem fet aquest trajecte. El trobem més bonic, més conreat. Al tren les nostres dones enraonen sens parar: van referint anècdotes de veïns i parents, diuen tot el poc que pensen i pensen en alta veu: una conta amb veu pregonera els mil duros que ha deixat un senyor, l'altre casaments i escenes de família.

Els trens de passatgers nostres no tenen encara com als altres països del món—cotxes per a fumadors i cotxes per a no fumadors. Solament tenen aquest privilegi els rics que van de primera. Si un pobre té tos, s'ofega o li perjudica el tabac, ha d'aguantar. Per altra part els bons germans fumadors es preocupen poc si molesten o no els que estan a llur costat. Si l'únic impuls que els domina és el vici, la raó no serveix com a norma.

Arribem a la ciutat, deixem de veure les cares vermelles del sol i reflectores de salut i tornem a contemplar les cares pàl·lides de la gent que viu en pisos foscos i treballen en tallers i fàbriques. ¿Quan sanejarem Barcelona?

C. ROFES

Unió Socialista de Catalunya

Per terres de Girona

La Comissió directiva de la secció de Girona ha organitzat els següents mítings:

Avui, dissabte, a les nou del vespre, a Banyoles.

Demà diumenge, a les deu del matí a Girona, a les cinc de la tarda a Llagostera i a les nou del vespre, a Ceirà.

Pendran part en aquests mítings els companys J. Fronjosà, F. Viladomat, J. Forment, F. Montanyà, J. Comorera, Emili Mira i Rafael Campalans i uns delegats de la secció de Girona.

Secció de Pineda

Ha quedat constituïda a Pineda una Secció de la Unió Socialista de Catalunya. Ha estat nomenada una comissió integrada pels companys E. Biayna, J. Barcons, J. Matas i J. M. Vilarrúbia, encarregada de por-

tar a cap els treballs necessaris per la legalització de la nova entitat.

Secció de Ripoll

La Comissió directiva de la secció de Ripoll ha organitzat un interessant curs de conferències de divulgació socialista. Vet ací el programa:

Joan Comorera: Programa mínim de la U. S. C. Emili Granier Barreira: La U. S. C. i el problema religiós. Francesc Montanyà: La U. S. C. i la higiene social. Cosme Rofes: La U. S. C. i l'emancipació política i social de la dona. M. Duran i Guàrdia: La U. S. C. i la política municipal. Felip Barjau: La U. S. C. i l'organització sindical. Joan Coloma: La U. S. C. i el cooperativisme. Joaquim Xirau: La U. S. C. i la cultura. Rafael Campalans: La U. S. C. i l'acció tècnica dels treballadors. Josep Xirau: La U. S. C. i l'organització política de Catalunya. M. Serra i Moret: La U. S. C. i el problema agrari.

nostres benivolguts companys ho saben tot això. Es comportaren, doncs, com a vulgars calumniadors.

Sabien més, encara. Sabien que la nit del divendres 25 de setembre van tornar a Barcelona, junt amb Josep Xirau, els diputats Dolcet, Bordas de la Cuesta, Riera i Puntí i Selva, els quatre de l'Esquerra. I no tenint ací cap missió oficial a complir.

Un home pot valer més que quatre. Però quatre vots valen sempre més que un. ¿No ho veuen els calumniadors?

HOMENATGE

A PAU IGLESIAS

Demà serà inaugurada a Tortosa la làpida d'homenatge a Pau Iglesias, feta per subscripció popular a iniciativa del Centre Obrer de Corporacions i la Agrupació Socialista.

El Centre Obrer de Corporacions ha organitzat un gran míting a la Terrassa del Balneari, en el qual hi prendran part Josep Zaragoza, Amós Ruiz Lecina, Antoni Fabra Ribas, Andreu Ovejero i Marcellí Domingo.

Després del míting hi haurà una gran manifestació popular. A l'acte del descobriment de la làpida hi prendrà part la «Coral Tortosina», i assistirà oficialment l'alcalde.

Dimecres vinent, 14 d'octubre a les 10 de la nit, tindrà lloc al local social de la U. S. C., Carme, 3, l'assemblea ordinària de la Joventut Social de Barcelona, per tractar d'assumptes de gran interès. S'avisava que pertanyen a la dita joventut tots els socis de la U. S. C. de menys de 26 anys.

La intriga i els intrigants

No han estat sols la *Solidaridad Obrera* i *La Publicitat*, en la tasca fosca d'intriga contra la U. S. C. Els hi han fet companyia molts homes de l'Esquerra Republicana. Aquests, sabent que la U. S. C. compta amb nombroses simpaties entre els obrers adherits a l'Esquerra per amor a Macià, s'han donat a la feina destructiva de desprestigiar-nos. I és això que han dit i assegurat en els centres d'esquerra i en els de la Federació Comarcal, que la representació parlamentària de la U. S. C. ha sabotejat l'Estatut. I per provar-ho digueren: per no sostenir-lo en hores greus, Campalans se'n va anar a Rússia, Josep Xirau fugí de Madrid i Serra i Moret desaparegué.

La indigna intriga pot ésser aclarada fàcilment i amb poques paraules:

Campalans se'n va anar a Rússia i assistí al Congrés psico-tècnic de Moscou i al de París, delegat per la Generalitat, i sense ell demanar-ho.

Josep Xirau va venir a Barcelona, a petició del Ministre d'Instrucció Pública per a presidir la reunió del claustre universitari i la revisió de possibles excitacions estudiantils.

Serra i Moret va estar malalt. Però sense «amagar-se», car tots els dies de la setmana parlamentària és passà llargues hores al seu despatx oficial de la Generalitat no obstant la indisposició que sofria.

Els intrigants que calumniaven als

Informacions socials i econòmiques

Repercussió de la crisi anglesa sobre l'economia mundial

En un article en el «News Chronicle», Sir Walter Layton, economista universalment conegut i membre del Comitè de Basilea d'affers financers de l'Alemanya, examina la present situació econòmica. Després d'haver advertit als seus lectors que s'equivoquen si consideren aquesta crisi com una simple qüestió d'equilibrar el pressupost o de redreçar la balança comercial, declara:

«La veritat és que les condicions econòmiques del món han estat tortament alterades. Així com la gran guerra es va fer sobre una escala sense precedents en la història, així mateix la depressió present, que en realitat ha d'ésser considerada com la gran crisi de la post-guerra, és sobre una escala més gran que mai.

«Cal, doncs, que la Gran Bretanya prengui les mesures necessàries per a salvar la seva situació interior, i cal també que prengui la iniciativa d'atacar resoltament la crisi mundial com ho ha fet més d'una vegada durant la darrera dècada; cal que ho faci immediatament, puix el problema que tenim al davant representa no gens menys que l'atur temporal del conjunt del sistema del comerç internacional». Sir Walter Layton fa remarcar que les contínues retirades de lliures que han tingut lloc aquests darrers dies no són degudes a una desconfiança creixent en l'actuació d'Alemanya, sinó en les dificultats cada dia majors del Continent europeu i dels mateixos Estats Units.

«Amb moltes dificultats—continua dient—hem pogut establir la situació d'Alemanya gràcies a l'acord dels creditors, els quals s'han compromès a no retirar durant sis mesos els avenços fets a aquell país. Mes la pressió sobre el creditor, els recursos del qual es troben immobilitzats, augmenten cada dia. Fa cosa d'un mes, el Comitè nomenat per la Conferència de Londres i encarregat d'examinar la posició d'Alemanya acabava el seu informe fent una crida urgent als Governos per a ocupar-se de la qüestió dels deutes internacionals i de les reparacions, així com de la incertitud política que enverina les fonts del crèdit i del comerç. Heu-nos ací a fi de setembre. No s'ha fet res i la paràlisi de què parlava el Comitè es va estenent. Res indica que a Ginebra, on l'Assemblea està reunida, s'hagin pres mesures definitives per a discutir aquestes qüestions entre els homes d'estat del món. No podem esperar fins el mes de novembre sense tractar, no sols la qüestió de les reparacions i dels deutes de guerra, sinó també de la qüestió relativa a la situació de l'or, la qüestió dels crèdits per als països que es troben en dificultats, la qüestió relativa a la saturació dels mercats per estoques de mercaderies invendibles i els obstacles que dificulten el comerç internacional. Avui dia el món està disposat a respondre a una iniciativa sobre aquestes qüestions com no ha estat d'ençà l'acabament de la guerra.

EL PERILL DE LES TARIFES DUANERES

«No és pas aquest el moment de proposar canvis pregons en la nostra estructura econòmica—en el nostre sistema fiscal—o de modificar els grans contractes col·lectius sobre els quals, en nombroses indústries, es basen els salaris. Si després d'un seriós examen es decideix prendre mesures per a redreçar la nostra balança comercial, caldria fer-ho per mitjà de mesures dictades per les circumstàncies i de caràcter provisional tenint en compte el perjudici que portarem al poder de compra dels nostres clients. No oblidem que un canvi sobtat en la nostra política duanera augmentaria, sense cap mena de dubte, el caos existent, ja que tancaria el mercat més important del món dels països productors que es troben ja en una situació econòmica molt greu.»

Els estocs de blat en 1931

Les xifres publicades per la Revista Internacional d'Agricultura acusen un fort augment dels estocs de blat existent en 1931 en els quatre principals països exportadors. El total dels estocs dels Estats Units, del Canadà, de l'Argentina i de l'Austràlia, així com dels estocs en curs de carregaments, era en primer d'agost de 166 milions de quintars contra 148,5 en la mateixa època

de l'any precedent. El total d'aquest any és el més llevat dels darrers anys. De la xifra total corresponen 925 milions de quintars, al Canadà 37,9 milions i a l'Argentina 16,3 milions.

Els Sindicats britànics i la crisi econòmica

El 63 Congrés dels Sindicats britànics, celebrat a Bristol durant els dies 8 a 11 de setembre, ha votat diverses resolucions sobre la política econòmica amb relació a la depressió comercial i a la racionalització. El Congrés ha adoptat un informe sotmès pel Secretari general, W. M. Citrine, rebutjant la política de reduccions generals de salaris invocada com a remei a la situació econòmica mundial. Aquest informe demana que

s'acabi amb la política de deflació, que es reconstrueixin les indústries britàniques de base en serveis d'utilitat pública, que es segueixi una política internacional de pau, que siguin revisats els deutes de guerra i les reparacions i que s'emprenqui una acció cooperativa internacional per tal de fer pujar el nivell dels preus a l'engròs. L'informe examina igualment la desvalorització possible de la lliura esterlina, cosa que segons l'informe estimularia directament les indústries d'exportació i recomana un examen complet i seriós de la qüestió de la política de tarifes duaneres.

El Congrés ha votat igualment unes resolucions a favor de la setmana de treball de 40 hores i de vacances de 15 dies a l'any, pagades. Aquestes mesures han estat proposades car serviran a aminorar l'atur forçós. Una resolució que censurava la part de l'in-

forme del Consell general relativa a la col·laboració amb la Federació de Patrons per l'estudi de la racionalització del treball, fou rebutjada per una gran majoria. Es defensà aquesta col·laboració com un mitjà de protegir els obrers que com a conseqüència de la racionalització, podrien ésser privats del treball, i també pel fet que sense aquestes negociacions, els sindicats es trobarien individualment obligats a contentar-se amb llurs propis recursos. Foren adoptades altres resolucions demanant un desenvolupament econòmic seriósament preparat, la nacionalització dels serveis de transport i el control públic de la indústria del ferro i l'acer. Una resolució relativa al control obrer de la indústria passà al Consell general a fi d'examinar els millors mètodes d'aplicació d'aquest principi.

El cas de la casa Fradera de Vallcarca

Lletre oberta a l'Excm. Sr. Governador Civil de Barcelona.

Com a regidor que sóc de l'Ajuntament de la vila de Sitges, i considerant-me per tant amb perfecte dret per intervenir en tot el que afecti la vida local, denuncio el cas esdevingut a la fàbrica del senyor Fradera, a Vallcarca, en la qual pel sol fet d'haver-se barallat dos obrers fora del treball, el senyor esmentat omplí tota la fàbrica de parelles de la guàrdia civil; com a protesta, els obrers abandonaren el treball. Assabentades del cas, les autoritats de Sitges es personaren al govern civil, on els fou dit que el senyor governador no sabia res de l'afar i molt menys de qui havia enviat la guàrdia civil. Ara jo pregunto: si les autoritats de Sitges i de Barcelona no sabien res, ¿qui envià, doncs, la guàrdia civil? ¿Es que el senyor Fradera gaudeix de prerrogatives com en aquell temps en el qual el país era encara feude dels Martínez Anido, dels Barrera, dels Borbons?

Els obrers de Vallcarca estan disposats a reprendre el treball tan bon punt la guàrdia civil sigui fora de la

fàbrica. ¿Per què, doncs, el senyor governador no ordena la retirada immediata de les forces que arbitràriament, borbònicament, han ocupat Vallcarca? ¿Per què es permet que s'agreugi un conflicte que és tan fàcil de resoldre? Recordem, de passada, que quan la vaga darrera els obrers mateixos vetllaven pels interessos del patró, fins i tot establint torns per guardar la fàbrica. Ni el més petit incident es produí, aleshores. Els obrers de Vallcarca, com els obrers de tot arreu, són homes, i volen ésser tractats com a homes i no com esclaus, perquè ells saben llur deure, molt més bé que el senyor Fradera i tota la guàrdia civil.

Amb aquests procediments s'ha agreujat un conflicte que podia ésser resolt ben fàcilment. Ara bé: i les autoritats de Sitges, ¿que no representem res? Nosaltres som posats al regiment de la vida pel poble, i per tant tenim perfecte dret a exercir justícia.

Però si la nostra autoritat ha de quedar tan malparada com en aquest cas, jo poso el meu càrrec a disposició del senyor Governador perquè en faci el que cregui més convenient.

PERE CURTIADA

L'Home i el Paisatge

Algunes vegades he llegit ressenyes històriques o contemporànies de com estava o està un poble o un bell lloc que l'autor generós s'afanya per fer-vos sentir allò que ell admira. Si l'escriptor, pintor de paisatges, és pulcre i inspirat per un fervorós ambient poètic, trobareu en aquell quadro pintat-escrit un tan bell ritme d'harmonia, que us sentireu meravellat. Veureu aquell paisatge tan ple de llum, que amb les ales del pensament hi volareu, i per uns instants respirareu a desdir aquell ambient acollidor.

Mentre al paisatge no hi veieu sinó muntanyes amb el pic cobert d'una crosta de neu; les valls quietes, interrompent la seva quietud només el dolçíssim cant del rossinyol i el ritme harmoniós de les aigües d'un rierol; els boscos espessos que conviden al repòs amb llur oreig mandrós, i contempleu ajagut i de cara a l'espai els diversos i capriciosos dibuixos que formen els núvols, que, ara, és un vell patriarca amb la barba llarga, ara, un cavall alat que vola amb un vol pausat, ara, la cara bruna d'una matrona...

Mentre a la Natura no vegeu més

que natura, sereu feliços; però quan dels amagatalls dels caus de les muntanyes i dels espessos canyars de les valls hi veureu sortir homes, l'encant de la Poesia us fugirà ràpidament. Anireu del somni a la realitat? Potser no. Potser passareu d'una realitat a una altra.

Entre aquells homes hi veureu el caci, que us farà sentir odi; hi veureu els jornalers, que amb llur pobresa moral i material us faran sentir dolor de pietat.

Oh, si les figures humanes guardessin ritme amb el pessebre que esteu contemplant! Però el paisatge és autèntic, mentre les figures són de fang...

JAUME BARMONA

HEM D'ÉSSER MARXISTES?

Aquest és el títol d'una interessantíssima enquesta que estem realitzant prop dels nostres homes, les respostes dels quals començarem a publicar dintre de poc.

Religió

Etimològicament, religió és allò que lliga, que «relliga» i uneix fermament els homes. Avui religió vol dir més aviat culte o pràctiques d'un culte determinat. Ésser religiós, que abans podia voler dir ésser «solidari» dels altres, ja només vol dir ésser adepte d'una creència, turiferari d'un déu o d'un ídol.

Les religions, com es dedueix del propi sentit etimològic de la paraula, només han pogut ésser creades amb un gran sentit d'unió i de germanor, amb un gran anhel de solidaritat humana, amb un gran impuls d'amor. Mentre aquest sentit ha perdurat, les religions han resistit els segles, ad huc duent moltes d'elles el germe de l'individualisme egoista, exacerbant per la perspectiva d'un premi o d'un càstig personals en una vida ultraterrena. Ens direu que aquest sentit de germanor s'ha perdut, tot i que a cada pas l'invoquen els propagandistes de les religions en decadència. Però solament en aquest sentit poden les religions anar a renovar la força, quan es troben afeblides.

Si volen triomfar i fer triomfar l'esperit de justícia que les anima, les multituds obreres d'avui necessiten crear-se també el llaç que les «relligui» i que converteixi llurs aspiracions en una veritable religió. Sense aquesta germanor, que ha d'esdevenir gairebé «religiosa», volem dir, gairebé mística, llur força serà sempre efímera i llurs triomfs enganyadors.

ULISSES

Comitè Paritari Local d'Autòmnibus

Per decret del Ministeri del Treball, es crea una Secció d'Autòmnibus de Línia, en el si del Comitè Paritari Local, amb jurisdicció sobre tota la Província de Barcelona. Podran prendre part en l'elecció dels respectius representants en el Comitè, totes les Associacions obreres i patronals afectades, que estiguin inscrites en el Cens Electoral del Ministeri; es fa present a les que encara no han fet llur inscripció, que tenen deu dies de temps per a fer-ho.

La U. S. C. i el resultat de les eleccions del 4

Les eleccions complementàries de diumenge passat donaren al company Felip Barjau, candidat de la U. S. C., un nombre considerable de vots.

La U. S. C. té, innegablement, una força.

Felip Barjau no ha sortit diputat. És més, ha quedat en sisè lloc. Per ésser encara més justos, més imparcials, direm que ha quedat en sisè lloc entre els vuit candidats que concorregueren a la lluita.

Però aquell que negui el triomf moral del nostre partit, o és miop o té mala fe.

A Catalunya el socialisme havia trobat sempre dificultat per arrelar; l'anarquisme s'havia endut la massa de gent que anhelava la transformació del món, l'enfonsament del règim capitalista, la justícia social. Recentment, els errors dels socialistes del partit oficial espanyol i l'atracció del moviment rus feien sentir un recel pel socialisme adscrit a la II Internacional.

La U. S. C. s'ha presentat a la lluita electoral, per primer cop, en mig d'aquestes circumstàncies. Hi havien encara altres factors adversos: la campanya brutal, plena d'injúries, empresa contra nosaltres per la C. N. T. i la F. A. I. des del seu òrgan diari «Solidaridad Obrera»; la recomanació oberta de Josep Fontbernat i encoberta de molts homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya i àdhuc pel seu portantveu «L'Opinió» que es votés la candidatura del B. O. C. Malgrat tot això, la U. S. C. en ple període d'organització, manca d'experiència en qüestions electorals, sense gaires mitjans econòmics—la qual cosa representa una màquina electoral deficient—, sense un periòdic diari, en una lluita que ha presentat la característica del retraïment de les esquerres, ha obtingut més de sis mil vots.

Són sis mil vots ben nostres, sis mil vots purs de la U. S. C. Els homes de l'Esquerra Republicana de Catalunya que anaren a dipositar llurs paperetes a les urnes, lliuraren a mans dels presidents de les seccions la candidatura Maurín (públicament s'ha assegurat que així ho féu l'alcalde de Barcelona, doctor Jaume Aiguader).

En sis mesos—la vida anterior del nostre partit no pogué tenir eficàcia, ja que les dictadures es cuidaren prou d'ofegar la seva veu—, la U. S. C. ha pogut vèncer l'enemistat al socialisme i ha conquistat la simpatia de sis mil barcelonins, sense comptar els qui no exercitaren el deure ciutadà del sufragi. I la U. S. C. està en plena creixença, en puixant creixença. La nostra tasca no és obra de dies ni de setmanes; és obra d'anys. No som impacients. No tenim per finalitat ocupar càrrecs, com els partits burgesos, sinó fer socialistes per a poder anar a la transformació de la societat per a enderrocar el capitalisme i aquesta burgesia que ha votat la Lliga Regionalista i Acció Catalana. Si en sis mesos hem fet un camí tan enorme, en mig de les circumstàncies adverses que hem trobat en aquestes eleccions, abans de gaire la nostra força serà no solament moral sinó també numèrica. Els partits burgesos pugen o baixen a causa de factors més aviat sentimentals; el socialisme fa arrelar per sempre més la seva ideologia.

Dèiem la setmana passada, en parlar de les eleccions del dia 4:

«Aquests interrogants (ens referíem a les probabilitats d'èxit i més concretament al guanyar o perdre) gairebé de mort o vida per la majoria

dels partits burgesos que especulen amb la política, a nosaltres no ens inquieten pas massa. Amb molts o amb pocs vots, triomfant o derrotada, la U. S. C. no pot perdre res en el resultat de la lluita». «Els partits de classe, el socialisme concretament, ha d'aprofitar totes les oportunitats per a la propaganda, per a fer veure al poble la veritat de la seva ideologia». «La U. S. C., presentant-se a la lluita de demà, no fa més que ratificar els procediments socialistes. Els adeptes que haurà guanyat aquests dies tenen un valor molt més elevat que el nombre de vots que pugui obtenir.»

Això dèiem, i avui ens complaem a reproduir-ho.

Ens sentim satisfets del resultat. Durant la campanya electoral hem adscrit gent a la causa socialista i les urnes ens han manifestat el camí aconseguit en sis mesos.

En el número passat ens referíem a la disciplina. La campanya de la C. N. T. (que «La Publicitat» ha recollit amb un plaer morbós) ha fet que aquells sindicalistes que ara s'acosten al socialisme però encara serveixen tota la fidelitat a la seva organització sindical, obeïssin abans que a res la disciplina de la corporació a la qual pertanyen; no ens en sabem plànyer, perquè, si bé és veritat que hem perdut una quantitat de vots, volem que els nostres militants i simpatitzants sentin tota la responsabilitat de llurs actes.

El nostre triomf ha estat reconegut gairebé unànimement. No és solament un periòdic liberal de debò com «La Rambla» que ho expressa, sinó també un diari tan afecte al capitalisme com «El Noticiero Universal».

Només l'absoluta mala fe de la gent d'Acció Catalana i del seu portantveu «La Publicitat» ho ha negat. Aquesta mala fe s'evidencia en el fet de dir sempre que hem obtingut cinc mil vots, quan el mateix diari ha de reconèixer, en publicar les dades oficials, els nostres 6.096 vots.

Durant tota la campanya electoral, «La Publicitat» ha parlat de nosaltres insidiosament. No volem contestar-ho. Però, avui, creiem oportú parlar els peus a aquells que ja no es recorden del fracàs enorme del 12 d'abril, quan es pensaven ocupar la majoria de l'Ajuntament de Barcelona i no pogueren treure ni un sol regidor. Hi ha gaire diferència entre els nostres sis mil vots i els vuit o nou mil que ells n'obtingueren, a desgrat de comptar amb un diari i d'haver passat pel partit més fort de Catalunya, en les primeres eleccions per a les Constitucions, en les quals votà quasi tot el cens? Però «La Publicitat» no pot abandonar així com així aquells procediments que la portaren a dir, el mateix 12 d'abril, que Francesc Macià desertava en el moment de les eleccions.

L'argument més ferm que «La Publicitat» ha esgrimit contra nosaltres ha estat el dir-nos que no som catalanistes. És evident que no som uns xovinistes com ells, però la nostra catalanitat està fora de dubtes per tota persona digna. Nosaltres, senyors de «La Publicitat» i d'Acció Catalana, no ens hem retractat mai, no hem fet manifestacions separatistes per a publicar després, gratuïtament, tan bon punt Primo de Rivera donà el cop d'Estat, una editorial afirmant que mai no hem estat separatistes—la qual cosa, en aquells instants, no estava pas massa lluny de l'ingrés al P. U. P.—; vosaltres recordareu bé l'editorial de referència, que obra en el nos-

tre arxiu, com recordareu que des de JUSTÍCIA SOCIAL proposarem fer-ne un tiratge de fulls volants, als quals éreu tan aficionats. Tampoc no hem malparlat dels homes del partit perseguits per les dictadures.

Més val, però, que els pobrets d'Acció Catalana es facin il·lusions d'un nombre de vots que, en unes eleccions com les d'ara en les quals han votat tots els seus amics, ni arriben a aquells divuit mil del 12 d'abril que els portà a la derrota, a aquella derrota més manifesta que la que obtingueren diumenge passat els radicals. Les esquerres han votat ben poc i la Lliga Regionalista—entre els seus partidaris i els monàrquics no lliguers—han tingut poca diferència de vots que el 28 de juny. En unes eleccions sense vaga d'electors esquerristes, la Lliga se n'emportarà les minories i Acció Catalana res. Molt sovint, la pretenció fa la vida color de rosa.

Només un partit amb aquest historial *tan net* ha negat el nostre triomf moral. Els restants han reconegut la nostra força en creixença, la nostra força progressiva. El partit socialista espanyol, la primera vegada que anà a la lluita, comptà els centenars de vots amb els dits d'una mà; el partit socialista austríac, que avui aplega uns 450.000 afiliats, abans de la guerra europea no era més potent que la U. S. C.; els russos ofegats pel tzarisme, avui són adeptes al règim comunista.

Amb l'ajut que alguns homes de l'Esquerra donaren al B. O. C., hauríem tingut forces més vots que els que hem tingut i que els aconseguits pel B. O. C.—el qual el 12 d'abril no arribà als dos mil—, però no tots serien vots socialistes o socialitzants; ara, sabem exactament quina és la nostra força, mesurem el camí avançat i veiem l'horitzó obert.

El moviment obrer a Girona

Tots els socialistes militants estem d'acord en considerar la tasca feixuga que ens pertoca realitzar arreu de Catalunya per tal d'assolir l'expansió de les nostres doctrines, úniques que jutgem viables per a portar a cap aquella transformació necessària en tots els ordres de la vida de la humanitat, especialment en el social i econòmic, perquè millori aquesta fent assequibles a tothom, i per un igual, el benestar material i l'espiritual.

Feixuga és, com hem dit, aquesta tasca. Però creiem sincerament que en qualitat és superior la que hem de realitzar els que actuem des d'una Secció forana a la que, amb tant d'encert, vénen desenvolupant els companys de Barcelona. I no es cregui que no considerem imparcialment les circumstàncies especials en què es mou el proletariat barceloní, circumstàncies que impossibiliten una actuació a fons, comprensiva i fructuosa. Molt ho tenim en compte, però és que a les comarques els mateixos entrebancs se'ns presenten, si bé—per malura—considerablement accentuats.

Així, doncs, ens trobem a Girona amb una massa que no té confiança amb els seus dirigents, els quals hi corresponen. Uns homes que desconeixen per què es mouen en un sentit o en un altre. Que tenen idees obscuríssimes sobre el règim capitalista, socialista, comunista, anarquista—tant els caps com els seguidors—, jutjant-se, però, suficients per a hostilitzar els primers «per què sí». Que temen la revolució social—LA TEMEN, que resti això ben sentat—i no obstant, inconscientment, contribueixen a què sigui un fet. Que es mofen—o no entenen—l'acció directa en reclamar a autoritats municipals la solució d'un conflicte. Que observen l'apoliticisme votant candidats burgesos, en el més ampli sentit del mot, més que res per tradició. Que se us enriuen sols en parlar-los de tasca cultural i econòmica dels sindicats—ja que per ells els darrers són instruments que serveixen únicament per augmentar els sous. Que no tenen dignitat per a confessar-se autors d'unes bases, les envien per sota les portes, i després rebutgen la llur participació en elles. Que, finalment, enemics com es declaren de tota classe de dictadures, admeten, freturen la dels grups anarquistes de Barcelona,

els quals corresponen tractant-los com a bens.

Fora d'aquest nucli important, resta un gran nombre de treballadors que—a excepció d'un petit nucli de comunistes del Bloc—no vol res, no desitja res, no espera res, més que un migrat sou, una vida d'animal, una condició d'esclau, sota l'enjovament—per ells creiem agradable—d'una mà patronal.

En aquestes condicions exposades del proletariat gironí, se'ns planteja un dilema: és que l'estament obrer es troba en tal grau de degeneració que difícilment podrà reaxecar-se'n en un bon període de temps, o es tracta d'un cas de suggestió col·lectiva, passatger, el qual tan freqüent és en el nostre poble, i al que s'ha arribat per la paraula utòpica de *Repartido-va?* Temem contestar-lo. Perquè, en ambdós casos, la resposta ens sembla la mateixa, podent-se concretar en un mot: INCULTURA, i per tant degeneració per una banda i d'altra suggestió, i d'una massa inculta sols poden resultar construccions socials deficientes i moridores, actes de força i brutalitat, que no de justícia, un món dolent si no pitjor. I per això dèiem abans que topàvem amb dificultats enormes, insuperables pel moment, ja que d'un home que s'extasia en oír la paraula revolució i repartiment, sense sospesar què hi ha darrera aquestes paraules, ni comprendre llur valor just, se'n pot fer carn de barricada i d'extermini, però mai un socialista conscient que sàpiga on va i per què.

En resum, doncs, lluitem per a la propaganda amb dos grups diferents de fenòmens: un peculiar de l'obrer gironí, la seva formidable incultura que no el deixa veure més enllà; i un altre general, que al nostre entendre consisteix en la sèrie d'humiliacions que l'obrer té amagatzemades, rebudes del patró quan l'impunitat dictatorial, i que el fan reaccionar bestialment en recerca dels mitjans que li semblen més eficaços i dreturers per a donar-li la venjança: mitjans que li proporciona l'anarco-sindicalisme. Contra aquests dos factors actuarem si les errades dels Sindicats—una lliçó dels quals és la darrera vaga de Barcelona—no ens porten a una nova dictadura, i encara que difícilment espereu vèncer en la lluita.

JAUME VICENS

LA CRISI ANGLESA: LES SEVES VERITABLES CAUSES

El govern laborista del qual jo formava part ha estat representant un gran drama aquestes darreres setmanes. Algú pot pensar que amb la dimissió d'aquell govern ha caigut el teló després de l'escena final. No: solament després del primer acte, i és del tot necessari que els nostres companys del país i de l'estranger siguin informats exactament dels fets, sobretot tenint en compte les falsetats i els atacs que la premsa capitalista continuarà dedicant-nos encara.

En primer lloc, deixeu-nos considerar la gènesi de l'afer. La crisi financiera ha estat deguda al govern laborista? S'ha dit que era deguda a la legislació socialista. Però no s'han sabut dir les raons i una afirmació semblant és simplement ridícula.

Hem de tenir en compte que l'actual situació financiera s'ha vingut creant durant aquests darrers onze anys i que mai el país ha prestat la suficient atenció a les advertències dels partits laborista i cooperatiu.

1. La idea que podríem exigir les reparacions de guerra dels països enemics sense reduir el nivell de vida de tots els treballadors en un món d'interdependència econòmica i d'atur forçós creixent, fou combatuda per nosaltres des del primer dia i goso dir que avui, als caps liberals i conservadors voldrien empassar-se llurs paraules de 1918-19.

2. Avui tothom admet que l'augment de la càrrega de l'interès del Deute Nacional mentre el nivell dels preus baixava, ha estat un dels factors que més han perjudicat la posició del nostre pressupost nacional, per bé que els electors sempre ens negaren l'oportunitat d'atacar aquesta càrrega per la seva base en els primers dies de la post-guerra quan les fortunes de la guerra podien ésser encara sotmeses al fisc i l'impost sobre el capital fou rebutjat fins que ja fou massa tard.

3. La prodigalitat de la política financiera del Govern conservador de 1924-29, s'oblida massa sovint. Pensem-hi. Prop de 150.000.000 lliures regalades als rics per haver rebaixat llurs contribucions; 20 milions de lliures tretes del Fons de Carreteres; les contribucions de l'Estat a l'assegurança contra l'atur forçós, reduïdes, mentre que el deute del Fons d'atur forçós augmentava de 5 a 36 milions de lliures. El Tresor ha destinat milions a protegir la indústria sucra (cosa a la qual sempre he estat oposat), 25 milions a la protecció de la indústria minera i ha repartit una almoïna general als industrials i propietaris que costarà al contribuent en 1932 la vertiginosa xifra de 32 milions de lliures. Molta raó tenia Bernard Shaw en dir que Churchill havia deixat al pobre Snowdeu la tasca de liquidar una Hisenda en plena fallida; i no oblidó que fou el *Daily Mail* que digué que Churchill havia passat a les mans dels seus successors un Tresor d'«armaris nets, pres-tatges saquejats i caixons buits».

4. El fracàs dels plans Dawes i Young per al pagament de les reparacions.

5. El fet que en 1929 entràrem en la més terrible depressió comercial que mai hem conegut, i hem de tenir en compte que si el nostre comerç no ha sofert de la crisi en la mateixa proporció que el dels altres països, en canvi tenim unes despeses cada dia creixents en subsidis a l'atur forçós

i una Hisenda saquejada per Churchill.

6. El govern conservador, representat per Baldwin i Churchill, ha seguit una política de liquidacions de deute contrària a tots els projectes laboristes i ha entrat en contractes, dels quals no podem desentendre'ns, que ens obliguen a pagar als nostres creditors de guerra mentre perdonem als nostres deutors totes llurs obligacions. *Avui ens trobem que França té una reserva d'or superior al total del deute que li hem perdonat i es troba en situació d'imposar condicions a la banca de Londres.* No lluitarem per això en la guerra europea.

7. Per damunt de tot això, Churchill en 1925 decidí tornar d'un salt al patró or. No hi valgueren ni advertències, ni consells ni censures. El *Daily Mail* digué que havia posat el país a la completa disposició dels Estats Units, els quals podrien crear-nos una crisi financiera en el moment que volguessin. Aquesta opinió fou compartida pels diaris conservadors i liberals. Avui ningú dubta que la gestió de Churchill contribuï d'una manera considerable a augmentar les nostres dificultats.

Cap persona lliure de prejudicis que estudiï aquests fets pot cometre la imprudència de fer responsable el Govern minoritari laborista de la present situació.

II

Ara deixeu-nos considerar els esdeveniments més immediats amb relació a la crisi. Fa cosa de pocs mesos que Alemanya i Austria es trobaven en una situació extremadament crítica. No podien atendre les obligacions del Pla Young. Austria demanà crèdit i França li refusà a no ésser que es comprometés a abandonar virtualment la projectada unió duanera amb Alemanya. El Banc d'Anglaterra vingué al seu ajut i li concedí crèdit a curt terme per valor d'alguns milions. Recordeu que no ha passat gaire tems d'aleshores ençà.

Alemanya vingué després. Brüning i Curtius, qui vaig rebre a Chequers, vingueren a exposar la situació alemanya davant MacDonald i Henderson (Snowden s'estava refent d'una malaltia). El President Hoover anuncià la seva moratòria per a tots els pagaments de les reparacions. Comptant amb la conformitat de tots els partits, acceptarem la proporció, cosa que ens ha costat aquest any prop de 12.000.000 lliures. França ajornà tota contesta durant una quinzena. Això provocà el pànic a l'interior d'Alemanya. Els bancs tancaren, els capitals emigraren. Aleshores es veié que Londres posseïa crèdits a curt terme sobre Alemanya per enormes sumes que no baixaven en total de 150 milions i concedits sens dubte davant els alts tipus d'interès oferts. Immediatament, a l'estranger hi hagué la sensació que Londres es veuria impossibilitat de recobrar els seus crèdits sobre Alemanya a mesura que anirien venent, i la cursa sobre Londres començà.

A començaments d'any la Cambra de Diputats acceptà la proposició de nomenar un Comitè d'Economies. Sir George May i els seus col·legues (nomenats pels tres partits) presentaren llur conforma a fi de juliol, quan la cursa sobre Londres tot just havia començat. En l'informe s'anunciava un dèficit de 120 milions de lliures, si les despeses ocasionades pel subsidi als sense feina no eren compensats

per un emprèstit. La publicació de l'informe donà nou motiu a gairebé tots els diaris liberals i conservadors i als polítics i industrials, per continuar llur pràctica de predicar pel món que el nostre sistema de tractar l'atur forçós estava portant el país a la ruïna. La cursa sobre Londres ens portà crèdits especials de París i Londres per un valor total de 50 milions de lliures, però l'accentuació del pànic causat per l'informe May no pogué ésser aturada.

Quan el comitè ministerial es reuní el 17 d'agost, en lloc de fer-ho el 25 com estava anunciat, ens presentà la situació més difícil encara: si s'havia de fer front als pagaments dels fons d'amortització, eren necessaris 170 milions de lliures, i no 120 com s'havia dit de bell antuvi, per a nivellar el pressupost, i per altra part, els crèdits concedits per París i Nova York estaven a punt d'ésser exhaurits amb la perspectiva que no n'aconseguiríem d'altres si no asseguràvem prèviament als creditors que el pressupost seria nivellat.

III

¿Com resoldre aquesta compromesa situació? La meua opinió dins del Gabinet era que el pressupost havia d'ésser nivellat sempre que les càrregues que això representés fossin repartides equitativament. Ja sé que algú dirà: «No s'hauria d'haver pres en consideració cap projecte d'economies». Però és evident que aquesta actitud no hauria conjurat la crisi immediata i si hagués sobrevingut, on pararien avui els centenars de milions dels estalvis dels obrers?

Si bé nosaltres estàvem perfectament disposats a nivellar el pressupost, en les discussions subsegüents mantingueren el principi que ni els caps de l'oposició ni els interessos financers del país consentiren qualsevol pressupost que fos nivellat, sinó precisament aquell que no augmentés les càrregues dels treballadors per una reducció general dels subsidis als sense feina.

Presentarem una sèrie de projectes que d'haver estat acceptats, proporcionarien el mínim de 120 milions que es necessitava per equilibrar el pressupost i no menys de 25 milions per a fer front a les amortitzacions, mes se'ns digué que aquests projectes no podien ésser acceptats si no proporcionaven una xifra adicional de 25 a 30 milions que havia de sortir tota dels subsidis als sense feina.

Jo no crec que cap company nostre hauria acceptat una imposició semblant. Això representava alleugerir en una forta proporció les càrregues dels que podien pagar; representava reduir els mitjans diaris de sustent de les classes més pobres i més indefenses de la societat i representava, inevitablement, imposar noves càrregues a les autoritats locals i l'augment dels impostos; representava la subsistència de l'almoïna a la indústria, i representava forçosament l'augment de l'atur forçós, especialment en les indústries de la distribució, a causa de la reducció del poder de compra dels sense feina. I com han admès economistes i homes de negocis eminents, aquella mesura preparava el camí per a una reducció general de salaris.

IV

En aquestes circumstàncies hem demit't perquè no hi havia temps de convocar el Parlament, i crec que hem fet bé. Ara tenim un anomenat Go-

vern nacional sense cap mandat del poble i mentrestant haurem d'ajudar els nostres obrers deseparats a resistir la crisi tot treballant per l'assoliment d'aquell control democràtic i cooperatiu de la indústria, la finança i el comerç, que serà l'única manera d'evitar les crisis i els atacs contra els treballadors.

A. V. ALEXANDER,
Primer Lord de l'Almirallat
en el darrer Gabinet laborista
(Publicació especialment autoritzada a J. S.)

El festival de Badalona

El passat dimecres, dia 18 del propassat mes, va tenir lloc en el local del Teatre Victòria de Badalona, un magnífic acte benèfic a la memòria del malaguanyat ciutadà en Casimir Domènech, patrocinat per la Unió Socialista de Catalunya (Secció Badalona).

Aquest acte va ésser curiosament interpretat per totes les parts que varen prendre-hi part, o siguin els següents: A. Vives, que recità una poesia; Niubó, baríton; R. Mayral, tenor; M. Prats, soprano; Quintet Costa, que varen interpretar el més selecte del seu repertori, mereixent del nombre públic grans aplaudiments; la companyia Campmany va posar en escena la divertida comèdia «L'amor vigila», fent-ne una creació; va ésser final dit acte amb els parlaments del nostre soci Felip Barjau i del nostre bon amic Roc Boronat.

L'acte va ésser honrat per la presència del nostre patriu el President de la Generalitat en Francesc Macià a qui li va ésser lliurat per la filla del plorat Domènech un bonic ram de flors.

La liquidació de l'acte va ésser la següent:

	Pessetes
1.184 entrades a una pesseta ...	1.184'—
8 llotges a sis pessetes ...	48'—
Donatiu N. N. ...	25'—
Caporal de «serenos» ...	8'—
D'un venedor ...	1'—
Subscripció Esquerra federal de Badalona ...	87'—
D'una mestressa ...	2'—
D'un gachó del Bar ...	8'—
Tugas, donatiu servei de camionatge ...	12'—
D'en Seriol ...	4'—
D'en Canet, donatiu servei auto ...	12'—
D'en Casanovas ...	5'—
Total ingressos ...	1.886'—

	Pessetes
Artistes que prengueren part en la comèdia «Amor vigila» ...	80'—
Cos de Bombers ...	8'—
Per fer un pregó ...	8'—
Per dos rams de flors ...	20'—
Per telegrams ...	2'80
Per afinar piano mestre Riera ...	10'—
Per fixar cartells en Bodoy ...	18'—
Per camionatge ...	12'—
Seriol ...	4'—
Per servei d'auto Canet ...	12'—
Pels viatges comissió ...	15'10
Cartells impremta Valls ...	54'—
Programes impremta Empòrium ...	10'—
Tramoïsta i guarda-roba ...	12'50
Llum, timbre, conserges, neteja local i drets d'autors ...	149'—
Conserge Casanovas ...	5'—
Total despeses ...	410'40

Benefici obtingut, 925'60 pessetes, que varen ser repartides per parts iguals entre Filla, Mare i Esposa.

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

COOPERATISME

En el centenari de la cooperació de producció (1831-1931) La cooperació britànica en xifres

La primera meitat del segle passat fou pròdiga en teories i assaigs de reforma social. Des d'Owen a Lassalle, veiem tota una sèrie de filòsofs i de lluitadors que, en desacord amb el medi social en què vivien, elaboraren llurs sistemes de redempció, més o menys tacats de la fantasia, i n'assajaren la realització pràctica. I, cosa curiosa, tots, sense excepció, posaren tota llur esperança en l'associació com el millor mitjà d'aconseguir l'afranquiment econòmic i social de la societat. Tots veieren amb molta justesa que un dels grans remeis de la qüestió social era la substitució del treball assalariat pel treball associat, reforma que si de moment no podia proporcionar avantatges econòmics gaire considerables, resolva d'una manera definitiva una sèrie de complexos psicològics sobre els quals es basa la sensació que experimenta l'obrer d'ésser explotat en les seves relacions amb el patró. Richard Owen, amb les seves associacions cooperatives, Proudhon amb els seus grups autònoms, Saint-Simon amb les seves comunitats de treball, Fourier i Considérant amb els falansteris i les llars collectives, Buchez amb les seves associacions de treball, els Pioniers de Rochdale amb llur colònia cooperativa, Blanc amb els «tallers socials», que no tingueren res a veure amb els «tallers nacionals» de 1848, Kingsley que adaptà a Anglaterra el sistema cooperatiu de producció que tant plaia a Ruskin, i àdhuc el mateix Lassalle, qui demanà a Bismarck un crèdit de 100 milions de thalers per a comanditar un nombre considerable de cooperatives de producció, volgueren guarir el mal que produïa l'industrialisme naixent combinat amb el desenfrenat egoisme dels patrons, mitjançant l'agrupació dels obrers—sobretot els de la petita indústria—en unitats independents de treball, que, segons el pensament dels propugnadors, anirien eixamplant-se i constituint un capital col·lectiu propi dels obrers, capaç de permetre, dintre d'un temps no molt llunyà, llur completa emancipació.

El socialisme marxista, i amb ell el sindicalisme de Sorel i Guesde, menyspreà aquestes teories i les qualificà d'utòpiques. I no els costà gaire de convèncer d'això als obrers, car l'evolució de la indústria ofegava cada dia més aquestes petites associacions i les despallava de tota importància final.

Amb tot, en el Congrés de Gotha

de 1874, marxistes i lassallistes es posaren d'acord per a demanar que «es preparés la via per a la solució de la qüestió social per la formació d'associacions cooperatives de producció, amb l'ajut de l'Estat i sota el control democràtic de la classe obrera». És evident, però, que si aquesta resolució s'adoptà fou gràcies als partidaris de Lassalle—el record del qual aleshores encara gaudia d'una influència igual a la de Marx—, car la doctrina marxista no ha estat mai gaire benvolent amb aquestes societats, a les quals ha imputat, a voltes amb raó, un esperit de petit burgès.

Però, a desgrat de l'hegemonia gairebé absoluta del marxisme dintre el pensament socialista dels darrers cinquanta anys, a desgrat de l'aparell pseudocientífic en què s'ha basat, avui podem afirmar que aquelles teories «utòpiques» tenen una consistència més científica que molts dels postulats marxistes, i que si avui volem imprimir noves forces a la marxa del socialisme universal hem de retornar a aquelles idees, adaptant-les, naturalment, a les exigències del temps actual. Un altre dia ens estendrem més sobre aquesta idea, que jo expressaria sota l'enunciat de «Retorn a Proudhon».

El centenari que suara s'ha celebrat a París ha estat el de l'assaig que Philippe Buchez realitzà en 1831, després d'haver exposat les seves teories durant un llarg temps a les planes de la revista «L'Européen», que ell fundà, amb la constitució d'una cooperativa d'ebenistes. Aquest assaig fracassà al cap de pocs mesos, i no fou fins 1834 que aconseguí crear una nova cooperativa, de joiers, que durà fins 1873, en què es dissolgué voluntàriament. Entretant s'anà escampant l'exemple per tota França, i d'aquest país passaren a la resta d'Europa, principalment a Anglaterra, Itàlia i Rússia. Catalunya conegué també a darreries del segle passat, en el període pre-sindicalista, una bona florida de cooperatives de producció, de les quals avui encara subsisteixen algunes que porten una vida florent. En aquests darrers mesos s'ha observat una revifalla de l'esperit cooperatiu entre els nostres obrers, i actualment estan en constitució dues o tres societats més, que amb llur exemple contribuiran a popularitzar dintre la nostra terra aquest sistema cooperatiu que tan bé s'adapta a les seves condicions econòmiques.

LLUÍS ARDIACA

Política agrícola de la Cooperació britànica

El desenvolupament de les relacions comercials entre les cooperatives agrícoles de producció i les cooperatives de consum per mitjà de sistemes paral·lels d'associacions especialitzades en un producte o en una sèrie de productes, constitueix la principal recomanació de la darrera política agrícola que el Consell de la Unió Cooperativa Britànica acaba d'adoptar. La nova política tendeix a crear una absorció reglamentada dels productes agrícoles britànics en tals proporcions que sigui possible mantenir sobre una base més equitativa l'equilibri de l'agricultura. El Consell creu poder arri-

bar-hi per mitjà de la fixació dels preus sobre la base de la qualitat, que permetria regular, segons el rendiment, el marge entre els preus de millor qualitat. La política preveu així mateix l'establiment de plans de coordinació regional sobre la base dels productes, per tal de permetre als pagesos, organitzats per a la venda d'un determinat producte agrícola, negociar els preus amb una organització similar de consumidors, a fi d'establir un marge més just entre el productor i el consumidor. La política recomana la creació, per part dels pagesos, d'organitzacions comercials per a la venda

	1929	1930
Cooperatives	1.234	1.210
Socis	6.168.994	6.402.966
Vendes	£ 216.967.099	£ 217.318.001
Capital accions	£ 106.564.889	£ 112.957.896
Emprèstitls	£ 13.363.089	£ 14.481.470
Dipòsits d'estalvi	£ 4.817.112	£ 4.955.887
Fons diversos	£ 2.977.078	£ 3.534.666
Total Capital propi i d'emprèstitl	£ 127.722.168	£ 135.929.919
Fons de reserva	£ 8.807.444	£ 9.661.572
Dependents empleats	124.884	125.831
Salari dependència	£ 15.696.105	£ 15.977.682
Obrers empleats serveis de producció	50.782	56.767
Salari obrers	£ 7.248.503	£ 7.863.534
Excedents d'explotació	£ 26.133.911	£ 26.938.024
Interès capital	£ 4.525.185	£ 4.823.384

Les estadístiques completes de les operacions comercials de les cooperatives de consum de la Gran Bretanya i Irlanda, acabades de publicar per la Unió Cooperativa Britànica, contenen algunes sorpreses. En primer lloc, hi havia la temença que la vertiginosa caiguda de preus del detall que es produí, durant l'any 1930, hauria portat com a conseqüència una reducció important en la xifra total de vendes de les cooperatives de consum. Però, com es pot veure, les vendes acusen un augment que, si bé és molt petit, és molt significatiu en les actuals circumstàncies. L'excedent d'explotació registra un augment de 800.000 lliures, com així també totes les altres xifres. A desgrat de la de-

pressió comercial—o potser a causa d'ella—els socis continuen afuint a les cooperatives en grans quantitats. La comparació de les xifres de 1929 i 1930 assenyalen un augment net de 284.000 socis.

Així, en un moment en què tota l'economia anglesa sembla ferida de mort i que l'acció política del poble es veu deturada per les conxorxes de la Banca internacional, el moviment cooperatiu se'ns presenta en Anglaterra com la gran força, ampla, sòlida i en contínua progressió dintre la qual es resolen un gran nombre de problemes econòmics d'una manera fàcil i racional, i sobre la qual s'assentaran les futures conquestes i les futures llibertats del poble anglès.

La Cooperació tal com és

Com a resposta a les afirmacions contingudes en el nostre article «La Veritable Cooperació» publicat fa dues setmanes, l'estimat i venerable amic B. Farré ens ha lliurat aquestes ratlles que ens apressem a publicar, tot deixant per al número vinent els comentaris que ens suggereixen i que creiem del cas exposar, no per afany d'entaular una innecessària polèmica, sinó per interès a acabar de concretar el nostre criteri sobre un punt tan interessant per al futur de la Cooperació de consum a Barcelona. — Ll. A.

El nostre bon amic, Ll. Ardiaca, en el número 12 de JUSTÍCIA SOCIAL, ens explica el que és la veritable cooperació.

Si l'article inserit a JUSTÍCIA SOCIAL ho hagués estat a «Acció Cooperatista», l'òrgan de la Federació de Cooperatives de Catalunya, res tindríem a dir i fins l'aplaudiríem, però, publicat a JUSTÍCIA SOCIAL, entenem que no fa cap favor a la Cooperació i molesta els companys de la Unió Cooperatista Barcelonense. Explicar els defectes als profans, és fer feina negativa. La cooperació al nostre país, a desgrat dels anys, està en estat d'embrió i mentre els obrers tinguin la pretensió de volguer-ho arreglar tot per la valentia i tinguin qui els escoltin, creguin i els segueixin, difícilment la Cooperació es desenvoluparà, com l'amic Ardiaca i molts d'altres voldríem.

Del susdit article, jo vull recollir quelcom que m'interessa i és el qui fa referència a les caixes d'auxili mutu i d'assistència social; això, diu, no és propi de cooperatives. Gràcies, però, que ho han sabut fer. Que

de cada producte. Pel que fa a la llet, es proposa que sigui la Cooperativa Majorista anglesa el centre pel qual passarien tots els suministres de llet que hi serien registrats. La venda de la carn hauria d'ésser controlada per mitjà de consells mixtes representant en proporcions iguals els productors i els consumidors. Amb relació a les facilitats de crèdit, la política declara que no s'ha de perdre cap ocasió d'utilitzar els capitals dels consumidors i l'experiència dels agricultors en empreses comunes establertes en benefici mutu.

tots els fons emprats en la construcció de casals haurien d'ésser invertits en empreses de comerç i d'indústria? D'acord, home, d'acord; però la nostra gent no és així i ho vol tal com ho hem fet. Ja vindrà, ja. Ja veient a poc a poc. Es qüestió de propaganda i els que la saben fer i teniu coneixements, feu-la. Ah! si jo en sabés, com ne faria! Amb tot, faig el què puc.

Pel que fa a la fusió de 1927, l'amic Ardiaca diu que atregué un gran contingent de socis nous a U. C. B., mes nosaltres diem que no varen venir per l'atracció del simple fet de la unió, sinó per ço que el nostre amic ens reerimina: pels serveis de mutualitat i les obres socials establertes. Per cada un que es fa soci per amor a l'art, la majoria entrar per la utilitat de les obres socials, cosa que ens la prova el fet que aquesta Cooperativa té socis que són veïns de Gràcia, Sant Gervasi, Hostafrancs, Sans, Bordeta, de la Muntanya Pelada, del Guinardó, etc. Això vol dir, senzillament, que si vénen de tant lluny, és perquè no troben en les altres cooperatives les garanties de la nostra.

A l'estranger són grans les cooperatives perquè hi cap tothom, i aïf només volem obrers; no hi volem burgesos ni capitalistes ni rentistes ni gent que no treballi. Obrers manuals i intel·lectuals; els altres, fora.

Es una obsessió en l'amic Ardiaca, i també en d'altres, que les cooperatives han de vendre llurs articles per sota els preus dels comerciants, i que han d'abaixar el cost de la vida. Això serà amb el temps, però per ara la cosa va llarga. Bo és que se'ns diguin i se'ns expliquin els procediments i els mètodes seguits fora de casa, però valdria molt més que els d'ací volguessin escoltar car malgrat fer-los veure la possibilitat de fer allò mateix a casa nostra, no ho volen practicar.

Amb tot, no s'amoini l'amic Ardiaca: els de la «Unió Cooperatista Barcelonense» hem aixecat un gran casal i ja no hi cabem: cada dia entren més socis. Ara hi vindran, vulgues no vulgues, les sucursals que anirem instal·lant allà on hi hagi un nucli de socis prou nombrosos, i cap allà l'any dos mil, si encara no hem fet la unió de totes les cooperatives de Barcelona, nosaltres ja les haurem absorbit, i això serà precisament perquè tenim les obres mutuals i socials que no són pròpies—segons l'amic Ardiaca—de la Cooperació

B. FARRÉ